

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ PLASTYCZNYCH
IM. JÓZEFA BRANDTA W RADOMIU**

**„Dobroć jest największym skarbem ludzkości,
lecz dopiero dobroć i rozum tworzą człowieka,
a wzbogacone o talent – prawdziwego artystę”**

Stanisław, ojciec, Witkiewicz

I. Podstawa prawna

II. Wstęp

1. Wizja zespołu
2. Misja i model absolwenta zespołu
3. Zwyczaje i obyczaje w zespole
4. Sztandar zespołu

III. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

IV. Charakterystyka środowiska wychowawczo – profilaktycznego

V. Diagnoza obszarów problemowych

VI. Cele programu

VII. Powinności nauczycieli zatrudnionych w Zespole

VIII. Powinności rodziców i samorządu uczniowskiego

IX. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych

X. Sposoby ewaluacji

***XI. Procedury postępowania w sytuacjach przemocy, kradzieży,
dewastacji mienia, zażywania środków odurzających, cyberprzemocy***

I. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78, poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 2016, poz. 1943 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2017, poz. 59 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012, poz. 977).
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 31 sierpnia 2016 r. z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz.U. 2016, poz. 1408 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz. U. 2014, poz.1646)
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r., nr 120, poz. 526)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. 2017, poz. 1189)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2016, poz. 487 ze zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. 2017, poz. 783)
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 (Dz.U. 2016, poz.1654)
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 2017, poz. 957)
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013, poz. 532 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2015, poz. 1113 ze zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015, poz. 1249)
- Rozporządzenie MEN z dnia 17 grudnia 2010 r. w sprawie podstawowych warunków niezbędnych do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz programów nauczania (Dz.U. 2011, nr 6, poz. 23)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2011, nr 209, poz.1245)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Dz.U. 2016, poz. 1492)
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej
- Priorytety Centrum Edukacji Artystycznej
- Statut Szkoły

II. WSTĘP

1. Wizja Zespołu

Zespół Szkół Plastycznych jest szkołą, która stwarza możliwości rozwoju uczniom wszystkich typów szkół, gwarantując skuteczność uczenia się każdego z nich i zdobycie wykształcenia, zarówno na płaszczyźnie ogólnej, jak i artystycznej, na poziomie umożliwiającym podjęcie studiów wyższych na wybranej uczelni.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym.

2. Misja i model absolwenta wszystkich typów szkół

Misją szkoły jest:

- kształcenie i wychowanie w duchu wartości, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata;
- przekazywanie wysokiego poziomu wiedzy;
- kształcenie umiejętności potrzebnych do kontynuowania nauki na wyższych uczelniach artystycznych i ogólnych;
- rozwijanie zdolności i zainteresowań;
- rozbudzanie poczucie piękna i estetyki;
- kształtowanie postawy tolerancji i szacunku dla innych;
- uczenie odpowiedzialności i systematyczności;
- preferowanie postawy otwartości na problemy innych;
- zapewnienie bezpieczeństwa i przyjaznej atmosfery;
- preferowanie postawy aktywnej i twórczej;
- przygotowanie do aktywnego udziału w życiu kulturalnym;
- kształcenie umiejętności twórczego rozwiązywania problemów;
- uczenie pracy nad sobą i rozwijanie wiary we własne możliwości;
- zapewnienie różnorodnych form aktywności;
- promowanie zdrowego stylu życia.

Absolwent naszych szkół:

- jest dobrze wykształcony;
- posiada usystematyzowaną wiedzę;

- posiada przemyślaną wizję własnej przyszłości;
- posiada umiejętności dalszego samokształcenia oraz korzystania ze wszystkich dostępnych źródeł informacji;
- jest tolerancyjny, odpowiedzialny, komunikatywny, życzliwy i otwarty na potrzeby innych;
- jest wrażliwy na piękno otaczającego świata;
- bierze aktywny udział w życiu kulturalnym miasta, regionu i kraju;
- prezentuje wysoki poziom kultury osobistej i kultury słowa;
- ma twórczy i krytyczny stosunek do rzeczywistości;
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych;
- podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych;
- godnie reprezentuje rodzinę, szkołę i ojczyznę.

3. Zwyczaje i obyczaje w zespole

- Ślubowanie uczniów klas pierwszych wszystkich typów szkół;
„Świadomi powagi chwili – stajemy przed sztandarem i uroczystie ślubujemy: strzec honoru szkoły, stać się godnymi jej szczytnych tradycji, kształtować umysły i charaktery tak, aby w przyszłości mogła być z nas dumna.
-Ślubujemy
Stawiać dobro narodu ponad własne, rozwijać w sobie postawę obywatelską, być wiernymi ideałom humanizmu.
-Ślubujemy
Nie zawieść pokładanego w nas zaufania, pracować systematycznie, odpowiedzialnie i twórczo.
- Ślubujemy”.

- Sztandar zespołu i poczet sztandarowy;
- Wystawy semestralne;
- Plenery malarskie, rzeźbiarskie, fotograficzne;
- Wystawy poplenerowe;
- Wystawa prac dyplomowych;
- Aukcje, kiermasze prac uczniów;
- Ogólnopolski konkurs plastyczny „Ekslibris”;
- Ogólnopolskie Biennale Autoportretu w rysunku uczniów szkół plastycznych;
- „Urodziny Brandta” – uroczystość Dnia Patrona;
- Otrzęsiny klas pierwszych;
- Imprezy okolicznościowe - wigilie klasowe, spotkania wielkanocne, dzień nauczyciela, dzień chłopaka, dzień kobiet, andrzejki, walentynki itp.;
- Studniówka szkolna;
- Uroczyste pożegnanie absolwentów;
- Spotkania dyrekcji i nauczycieli na zebraniu ogólnym ze wszystkimi rodzicami na początku roku szkolnego i po I semestrze;
- Uroczyste wręczenie nagród, dyplomów, podziękowań uczniom, rodzicom i nauczycielom na zakończenie każdego roku szkolnego za szczególne osiągnięcia lub zasługi dla szkoły.

4. Sztandar zespołu

Zespół posiada własny sztandar. Jest on symbolem i odznaką szkoły. Uświetnia ceremoniał placówki i reprezentuje ją na zewnątrz w czasie świąt państwowych, uroczystości

patriotycznych i religijnych. Uczniowie klas pierwszych składają ślubowanie na sztandar podczas uroczystego rozpoczęcia roku.

Sztandarowi towarzyszy poczet sztandarowy składający się z trzech uczniów ubranych w granatowe peleryny i biało-czerwone szarfy.

III. Wartości uznawane przez społeczność szkolną

Do najważniejszych wartości wskazanych, na podstawie diagnozy dokonanej we wrześniu 2017 roku na populacji 325 osób: 155 uczniów, 145 rodziców i 25 nauczycieli, należą: miłość (138 osób), rodzina (122 osoby), zdrowie (107 osób), kreatywność (74 osoby) oraz przyjaźń i bezpieczeństwo (po 71 osób), przy czym miłość, rodzinę i zdrowie najliczniej wskazały wszystkie trzy grupy badanych.

IV. Charakterystyka środowiska wychowawczo – profilaktycznego

1. Zespół Szkół Plastycznych tworzą:
 - Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych (sześćioletnia szkoła realizująca w zakresie przedmiotów ogólnokształcących program gimnazjum i liceum ogólnokształcącego).
 - Liceum Plastyczne (czteroletnie).
 - Szkoła Plastyczna im. Jacka Malczewskiego (kształcąca w zakresie przedmiotów artystycznych).
2. Wiek młodzieży ZSP - 6 do 20 lat.
3. Młodzież pochodzi z różnych środowisk, ponieważ w szkole nie obowiązuje rejonizacja. Środowiska te są zróżnicowane: kulturowo (miejskie, małomiasteczkowe, wiejskie) i materialnie.

V. Diagnoza obszarów problemowych

Diagnoza została opracowana na podstawie: obserwacji zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian. Stosowane metody to: analiza dokumentacji, przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, rozmowy z rodzicami, wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli, analiza przypadków.

Wyniki badań ankietowych przeprowadzonych we wrześniu 2017 r.

1. W badaniu wzięło udział łącznie 325 osób: 155 uczniów, 145 rodziców i 25 nauczycieli.
2. Zadawane pytania dotyczyły wartości, jakimi kierujemy się w życiu, klimatu społecznego w szkole, zachowań ryzykownych oraz zagadnień, które zdaniem ankietowanych powinny znaleźć się w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły.
3. Większość badanych uczniów ocenia bardzo dobrze lub dobrze klimat społeczny szkoły. Jednak 14,8% uważa, że zdrowie i dobre samopoczucie nie jest sprawą ważną w szkole, 17,4% stwierdza, że nauczyciele nie pomagają w przypadku trudności, a 21,3% nie czuje się dobrze w szkole.
4. Rodzice prawie w 100% bardzo dobrze lub dobrze oceniają klimat społeczny szkoły.
5. W przypadku nauczycieli klimat szkoły jest w większości oceniany pozytywnie. Wyjątek stanowi odpowiedź na pytanie „Czy Twoje zdanie na temat życia i pracy szkoły jest brane pod uwagę?”, gdzie 56% badanych odpowiada, że nie lub raczej nie.

6. Z zachowań ryzykownych u uczniów najczęściej występują: zbyt długie korzystanie z komputera (internetu) - 62,6%, picie alkoholu – 33,5%, wagary – 31%, spotykanie się z oznakami nietolerancji ze strony innych uczniów – 28,4% oraz bycie namawianym do picia alkoholu – 21,9%.
7. U rodziców podobnie jak u uczniów pojawia się: zbyt długie korzystanie z komputera (internetu) – 51%, spotykanie się z oznakami nietolerancji ze strony innych uczniów – 11%, wagary – 9%, a ponadto namawianie dzieci do palenia papierosów – 10%.
8. Nauczyciele wskazują trzy główne zachowania ryzykowne: zbyt długie korzystanie z komputera (internetu) - 84%, wagary – 64% oraz picie alkoholu – 48%. Wszystkie te zachowania powtarzają się także w ankietach uczniów.
9. Blisko 100% uczniów uważa siebie za osobę tolerancyjną i potrafiącą rozwiązywać konflikty bez użycia przemocy, tylko w przypadku asertywności 16,8% nie uważa się za taką osobę.
10. U rodziców wyniki przedstawiają się podobnie jak u uczniów. 18% uważa, że jego dziecko nie jest asertywne.
11. Ponad 89% uczniów uważa, że ma wystarczającą wiedzę na temat zaburzeń odżywiania oraz substancji uzależniających. Natomiast 39% uważa, że nie ma wystarczającej wiedzy na temat HIV/AIDS, 33% na temat zaburzeń emocji i zachowania młodzieży oraz 19% na temat przemocy rówieśniczej i przemocy domowej.
12. Rodzice najslabiej oceniają wiedzę swoich dzieci dotyczącą zaburzeń emocji i zachowania – 12,5% oraz HIV/AIDS – 8%.

Po dokonaniu analizy problemów należy:

- Motywować uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu szkolnym, realizowania obowiązków ucznia (podniesienie frekwencji na zajęciach szkolnych).
- Prowadzić działania wychowawcze realizujące zadania związane z kreowaniem wartości wśród uczniów, integracją i bezpieczeństwem, promowaniem zdrowego stylu życia oraz kulturą i tradycją regionu.
- Prowadzić działania profilaktyczne realizujące zadania dotyczące zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi (zbyt długie korzystanie z komputera, używki), postaw prospołecznych (tolerancja, asertywność), zaburzeń emocji i zachowania.

VI. Cele programu

Program wychowawczo- profilaktyczny, uchwalony przez Radą Rodziców w porozumieniu z Radę Pedagogiczną Zespołu, określa kierunki i formy oddziaływań wychowawczych realizowanych w placówce. Ukierunkowany jest na wychowanie ucznia w poczuciu własnej wartości, świadomego swoich obowiązków i uzdolnień, odpowiedzialnego i podejmującego przemyślane, dojrzałe decyzje, na pobudzanie jego aktywności, ciekawości poznawczej oraz motywacji do dalszej nauki. Zadania profilaktyczne obejmują: przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego. Przygotowanie uczniów do zdrowego stylu życia, zminimalizowanie negatywnego wpływu środowiska oraz przewyciężanie własnych ograniczeń. Promocja zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.

Założenia programu wychowawczo-profilaktycznego zespołu są znane wszystkim członkom społeczności szkolnej, którzy jednakowo uczestniczą we wszystkich etapach jego realizacji i podejmują współodpowiedzialność za uzyskane efekty. Pracownicy zespołu, uczniowie, rodzice przykładem i konsekwencją wspierają się wzajemnie w rozwiązywaniu problemów przyjmując za nadrzędny cel rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości.

VII. Powinności nauczycieli zatrudnionych w Zespole

1. Zadania wychowawcze do realizacji przez wszystkich nauczycieli

- Wspieranie procesu samowychowania;
- Stwarzanie warunków do nabywania i utrwalania wiedzy i umiejętności zgodnie z zainteresowaniami i zdolnościami;
- Sprzyjanie rozwojowi samodzielnego i krytycznego myślenia;
- Rozwijanie umiejętności życiowych sprzyjających rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, społecznemu i duchowemu;
- Rozbudzanie potrzeb korzystania z dzieł myśli ludzkiej i dóbr kultury;
- Rozwijanie wrażliwości estetycznej i zdolności twórczego myślenia;
- Zachęcanie uczniów do samokształcenia;
- Przygotowanie do rozwiązywania problemów i pokonywania trudności okresu dorastania i pomoc we właściwym przeżyciu okresu dojrzewania;
- Tworzenie klimatu szacunku, przyjaźni, zrozumienia;
- Kształtowanie pozytywnego modelu życia rodzinnego;
- Przygotowanie do odpowiedzialnego macierzyństwa i ojcostwa;
- Rozwijanie postaw patriotycznych, przynależności do społeczności lokalnej, grupy etnicznej, narodowości, państwa, społeczności europejskiej i światowej;
- Rozwijanie i umacnianie tradycji narodowych i tożsamości narodowej;
- Kształtowanie podstawowych wartości obywatelskich;
- Stwarzanie warunków do indywidualnych i grupowych działań na rzecz innych;
- Zaznajamianie z prawem szkolnym: statut, wso, pso i inne regulaminy;
- Uczenie dostrzegania potrzeb własnych i innych ludzi;
- Sprzyjanie zaangażowaniu się uczniów w sprawy publiczne, w tym działania samorządu uczniowskiego;
- Analizowanie z uczniami aktualnych wydarzeń społecznych, politycznych, a także gospodarczych w kraju i na świecie;
- Wspieranie postawy tolerancji światopoglądowej, politycznej, etnicznej, rasowej i wyznaniowej;
- Pomoc w planowaniu przyszłości;
- Promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów;
- Pomoc w podejmowaniu odpowiedzialnych wyborów życiowych związanych ze zdrowiem swoim i innych;
- Udział z uczniami w życiu kulturalnym miasta, regionu, kraju;
- Własnym przykładem wdrażanie do systematyczności, konsekwencji w działaniu i odpowiedzialności.
- Współpraca z rodzicami w zakresie rozwiązywania problemów dydaktycznych i wychowawczych;
- Uczestnictwo w dniach otwartych dla rodziców oraz konsultacjach dla uczniów.

2. Zadania i cele wychowawcze do realizacji przez nauczycieli podczas zajęć edukacyjnych na poszczególnych przedmiotach

Język polski, historia, wiedza o społeczeństwie, podstawy przedsiębiorczości, religia, wychowanie do życia w rodzinie

- Kształtowanie szacunku dla własnego narodu, państwa oraz innych narodów i ich kultur;
- Kształtowanie uczuć patriotycznych;
- Kształtowanie postawy tolerancji;
- Przygotowanie do życia w demokratycznym społeczeństwie, uznanie dominującej roli aktywności człowieka w procesie przemian, poszanowanie wartości życia i godności ludzkiej, szacunek dla prawa, otwartość na nowe poglądy i systemy wartości;
- Kształtowanie wrażliwości estetycznej;
- Rozwijanie wrażliwości moralnej;
- Przygotowanie do uczestnictwa w szeroko pojętej kulturze;
- Wskazywanie na konieczność znajomości prawa i respektowanie praw człowieka;
- Konieczność rozwiązywania konfliktów pomiędzy rozumem a uczuciem;
- Eliminowanie postaw negatywnych: wygodnictwa, znieczulicy społecznej, cierpiętnictwa, egoizmu, prywaty, karierowiczostwa;
- Umiejętność godzenia własnych potrzeb z potrzebami społecznymi;
- Kształtowanie postaw przeciwstawiających się różnym przejawom patologii życia publicznego;
- Kształtowanie pasji poznawczej, rozbudzanie zainteresowań światem;

Języki obce

- Poznawanie realiów życia i kultury odpowiednich dla danego obszaru językowego;
- Kształtowanie postaw tolerancji w stosunku do odmiennych kultur, wierzeń i poglądów;
- Poznanie i stosowanie zasad właściwego zachowania się podczas kontaktów z obywatelami innych krajów;
- Wskazywanie na pozytywne cechy postaw osobowych typowych dla danego kraju;
- Rozwijanie poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości językowe;
- Wdrażanie uczniów do samodzielności i systematyczności w procesie uczenia się języków obcych;
- Rozwijanie postaw ciekawości wobec innych kultur;
- Rozwijanie umiejętności pracy w grupie;
- Kształtowanie umiejętności korzystania z różnorodnych źródeł informacji i samodzielnej weryfikacji pozyskanych wiadomości;
- Gotowość do prowadzenia dialogu w języku obcym;
- Wskazywanie autorytetów danego kraju, ich dorobku, wskazywanie na wartości, jakie reprezentują.

Geografia

- Wyrabianie gotowości do odpowiedzialnego uczestnictwa w gospodarowaniu zasobami ziemi;
- Kształtowanie właściwych relacji człowiek – środowisko;
- Umiejętność współpracy w grupie, rozwiązywanie problemów i poszukiwanie kompromisów;

- Umiejętność prezentowania i uzasadniania własnego stanowiska;
- Właściwe widzenie, określanie roli i znaczenia Polski w Europie;
- Wyrabianie poczucia wspólnego dziedzictwa z innymi narodami w Europie;
- Wyrabianie tolerancji w stosunku do innych narodów i grup etnicznych;
- Nabywanie umiejętności spostrzegania i właściwej oceny zmian zachodzących w środowisku geograficznym dokonywanych przez człowieka;
- Umiejętność postrzegania swojego regionu, Polski i świata w kategoriach przyszłości i przyjmowanie współodpowiedzialności za ich rozwój;
- Kształtowanie potrzeby samodzielnego poszukiwania i odkrywania prawidłowości rządzących zjawiskami;
- Zdobywanie umiejętności geograficznych, niezbędnych do stosowania w praktyce;
- Kształtowanie dociekliwości, refleksyjności i zdrowego krytycyzmu wobec informacji o świecie;
- Formułowanie indywidualnego poglądu na świat;
- Aktywne zdobywanie, gromadzenie i selekcjonowanie informacji geograficznych pochodzących z różnych źródeł (mapy, plany, rysunki, profile, przekroje, wykresy, diagramy, schematy, modele, dane statystyczne).

Biologia, chemia

- Kształtowanie poczucia moralnej odpowiedzialności za swoje środowisko;
- Kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie i innych;
- Pogłębianie wiedzy o realizacji zachowań prozdrowotnych w ochronie, utrzymywaniu i poprawie zdrowia jednostki;
- Rozwijanie potrzeby na rzecz tworzenia zdrowego środowiska;
- Wskazywanie sposobów rozwoju sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań;
- Wdrażanie do samokształcenia i samodoskonalenia się uczniów;
- Kształtowanie umiejętności łączenia teorii z praktyką;
- Kształtowanie umiejętności twórczego rozwiązywania problemów;
- Kształtowanie umiejętności skutecznego komunikowania się w różnych sytuacjach;
- Kształtowanie umiejętności organizowania, oceniania i planowania własnego uczenia się;
- Kształtowanie etycznych postaw wobec żywych organizmów;
- Kształtowanie emocjonalnej więzi z przyrodą;
- Kształtowanie potrzeby korzystania z różnych zasobów informacji dla rozwiązywania zagadnień biologicznych, chemicznych;
- Wyrabianie postawy otwartej na poglądy i potrzeby innych oraz tolerancji wobec innych osób;
- Wyrabianie poczucia własnej wartości;
- Kształtowanie właściwego stosunku do negatywnych zjawisk społecznych jak narkomania, alkoholizm, nikotynizm;
- Wskazywanie sposobów rozwoju sprawności umysłowej;
- Kształtowanie umiejętności organizowania, oceniania i planowania własnego uczenia się;
- Wyrabianie nawyków sumienności i dokładności oraz dobrej organizacji pracy;
- Kształtowanie umiejętności pracy w grupach ćwiczeniowych;

Matematyka, fizyka

- Kształtowanie szacunku dla nauki i jej osiągnięć, rozumienie jej wpływu na życie i warunki egzystencji człowieka;
- Rozbudzanie wiary w potęgę rozumu, wiedzy i nauki;
- Kształtowanie pasji poznawczej, rozbudzanie zainteresowań światem;
- Kształtowanie postawy tolerancji wobec przekonań innych;
- Kształtowanie wrażliwości estetycznej i moralnej;
- Eliminowanie postaw negatywnych, takich jak wygodnictwo, egoizm, prywata;
- Wdrażanie do systematyczności i dokładności;
- Kształtowanie właściwego systemu norm moralnych, preferowanych wartości;
- Przygotowanie do integracji z otaczającym światem;
- Kształtowanie poczucia obowiązku;
- Kształtowanie umiejętności pracy zespołowej;
- Wskazywanie związku fizyki z problemami ochrony środowiska;

Informatyka

- Wdrażanie do przestrzegania bezpiecznych i higienicznych metod pracy ze sprzętem komputerowym;
- Kształtowanie świadomej dyscypliny, akceptacji i podporządkowania się normom obowiązującym w pracowni szkolnej;
- Wyrabianie postaw dbałości o sprzęt i urządzenia w pracowni oraz zachowania porządku i ładu w miejscu pracy;
- Wyrabianie sumienności i wytrwałości w podejmowanych i realizowanych zadaniach;
- Wyrabianie nawyków koncentracji i dobrej organizacji pracy;
- Wdrażanie do przestrzegania praw autorskich, korzystania z oprogramowania zgodnie z obowiązującym prawem;
- Kształtowanie dokładności i estetyki;
- Wskazywanie na niebezpieczeństwa płynące z komputeryzacji życia człowieka, wskazywanie zagrożeń wynikających z łatwego dostępu do Internetu;
- Doskonalenie pracy zespołowej uczniów.

Edukacja dla bezpieczeństwa

- Kształtowanie postaw proobronnych;
- Przygotowanie młodzieży do uczestnictwa w przedsięwzięciach obronnych;
- Wychowanie w duchu poszanowania prawa i treści patriotyczno - narodowych;
- Kształtowanie postaw ochrony zdrowia własnego i innych;
- Kształtowanie postaw obywatelskich, odpowiedzialność za stan środowiska naturalnego;
- Wykształcenie umiejętności właściwego zachowania w obliczu zagrożeń i konieczności udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej;

Wychowanie fizyczne

- Wszechstronny rozwój organizmu, korygowanie wad postawy oraz przekazanie uczniom podstawowych informacji i umiejętności służących do samokontroli, samooceny oraz samodzielnego podejmowania działań w celu jak najlepszego funkcjonowania organizmu;
- Rozwój sprawności kondycyjnej i koordynacyjnej;
- Wykształcenie umiejętności ruchowych przydatnych w aktywności zdrowotnej, rekreacyjnej i sportowej;

- Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności umożliwiające bezpieczną organizację zajęć ruchowych w różnych warunkach środowiskowych, indywidualnie, w grupie rówieśniczej oraz w rodzinie;
- Ukształtowanie postawy świadomego uczestnictwa w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnej w czasie nauki w szkole oraz po jej ukończeniu dla zachowania zdrowia fizycznego i psychicznego;
- Wykształcenie umiejętności zdrowej rywalizacji;
- Wyrabianie wytrwałości w realizacji powierzonych zadań.

Przedmioty artystyczne

- Kształtowanie poczucia własnej wartości oraz umiejętności udzielania i przyjmowania wsparcia;
- Praca nad rozwojem intelektualnym, artystycznym i duchowym;
- Rozwój zdolności kulturalnego wyrażania się;
- Rozwój zainteresowań;
- Umożliwianie rozwoju kulturalnego poprzez systematyczne wdrażanie do udziału w życiu kulturalnym miasta, regionu, kraju i świata;
- Planowanie, organizowanie i ocenianie własnej nauki i pracy, przyjmowanie za nią odpowiedzialności;
- Rozwój dbałości o estetykę własnego wyglądu, kulturę osobistą i kulturę słowa;
- Poprawne posługiwanie się językiem sztuki;
- Rozwijanie zainteresowań historią regionu i kraju;
- Udział w wystawach, wernisażach na terenie miasta i kraju;
- Współpraca z instytucjami kulturalnymi: kina, teatry, muzea, galerie i inne;
- Włączanie uczniów do działalności promującej szkołę;
- Organizowanie plenerów plastycznych;
- Kształtowanie wrażliwości estetycznej;
- Kształtowanie pasji poznawczej, rozbudzanie zainteresowań światem;
- Sprzyjanie rozwojowi samodzielnego i krytycznego myślenia;
- Rozbudzanie potrzeb korzystania z dzieł myśli ludzkiej i dóbr kultury;
- Rozwijanie wrażliwości estetycznej i zdolności twórczego myślenia;
- Pomoc w planowaniu przyszłości;
- Kształtowanie umiejętności organizowania, oceniania i planowania własnej pracy;
- Wyrabianie nawyków sumienności i dokładności oraz dobrej organizacji pracy;

Biblioteka szkolna

- Kształtowanie kultury czytelniczej;
- Kształtowanie odpowiednich postaw moralnych, stylu życia i systemu wartości;
- Rozbudzanie potrzeby czytelnictwa i zdobywania nowych informacji;
- Stwarzanie warunków do utrwalania wiadomości i umiejętności zdobywanych na zajęciach szkolnych;
- Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów;
- Kształtowanie umiejętności samodzielnego korzystania ze zbiorów szkolnych i innych bibliotek;
- Wyrabianie wartościowych postaw społeczno-moralnych;
- Wzbogacanie życia emocjonalnego;
- Przygotowanie uczniów do odbioru różnych form przekazu.

Pedagog i psycholog szkolny

- Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron uczniów;
- Zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz udział w realizacji różnych formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku szkolnym;
- Prowadzenie pracy indywidualnej z uczniem między innymi poprzez porady, konsultacje, rozmowy wspierające i inne działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym;
- Prowadzenie zajęć o charakterze wychowawczo – profilaktycznym;
- Wspieranie rodziców i nauczycieli w procesie wychowawczym.

3. Zadania wychowawcy klasowego

Zadaniem wychowawcy jest :

- tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie;
- inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów, organizowanie wycieczek klasowych;
- podejmowanie działań, umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami a innymi członkami społeczności szkolnej;
- troska o właściwy stosunek uczniów do nauki i o jak najlepsze wyniki nauczania;
- troska o wychowanie etycznie – moralne uczniów.

Wychowawca w celu realizacji zadań:

- poznaje możliwości i zainteresowania uczniów;
- interesuje się postępami uczniów w nauce i analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych;
- ustala z zespołem klasowym treść i tematykę godzin z wychowawcą;
- otacza indywidualną opieką każdego wychowanka, sprawuje opiekę nad dziećmi zamieszkałymi na stacji lub w bursie szkolnej;
- planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami różne formy życia zespołowego, rozwijające jednostki i integrujące zespół uczniowski oraz ustala treści i formy zajęć tematycznych na godzinach wychowawczych;
- kształtuje wzajemne stosunki między uczniami na zasadach życzliwości i współdziałania, stwarzania atmosfery sprzyjającej rozwijaniu wśród nich koleżeństwa i przyjaźni;
- wyrabia u uczniów poczucie współodpowiedzialności za ład, czystość i estetykę pomieszczeń i terenu wokół szkoły;
- wdraża uczniów do świadomego postępowania zgodnie z zasadami regulaminów szkolnych i normami etycznymi;
- współdziała z nauczycielami uczącymi w jego oddziale;
- utrzymuje kontakt z rodzicami uczniów w celu poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo - wychowawczych dzieci i okazywania rodzicom pomocy w ich działaniach wychowawczych wobec dzieci, włącza ich w sprawy życia klasy i szkoły;
- współpracuje z pedagogiem i psychologiem szkolnym;
- organizuje zebrania rodziców;
- uczestniczy w dniach otwartych dla rodziców;
- współpracuje z opiekunem artystycznym klasy.

VIII. Powinności rodziców i samorządu uczniowskiego

Rodzice:

- współtworzą i uchwalają w porozumieniu z radą pedagogiczną szkolny program wychowawczo-profilaktyczny;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę oraz spotkaniach z dyrektorem zespołu;
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
- aktywnie włączają się w realizację programu wychowawczo-profilaktycznego.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem;
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły;
- współpracuje z Zespołem Wychowawczym i Radą Pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję;
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

IX. Plan działań wychowawczo-profilaktycznych

Obszar	Zadania	Sposób realizacji	Klasa	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole. Integracja społeczności klasowej i szkolnej	Integracja społeczności szkolnej i klasowej.	Godziny z wychowawcą Godziny zgodnie z podstawami programowymi przedmiotów	Wszystkie klasy OSSP i LP Zadanie 1 i 2 SP	Wychowawcy klas Opiekunowie artystyczni klas Pedagog szkolny Psycholog szkolny Koordynatorzy akcji	Cały rok
	Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji uczniów, nauczycieli i rodziców.	Spotkania z rodzicami Zajęcia integracyjne			
	Kształcenie poczucia przynależności do społeczności szkolnej.	Imprezy integracyjne- wycieczki, ogniska, wyjścia do kina, teatru, galerii, itp.			
	Rozwijanie i wspieranie działalności wolontaryjnej.	Imprezy szkolne i okolicznościowe Akcje charytatywne			
Rozwijanie samorządności uczniów	Zrozumienie znaczenia przestrzegania praw i wolności człowieka dla funkcjonowania demokracji;	Godziny z wychowawcą Godziny zgodnie z podstawami programowymi przedmiotów Akcje szkolne	Wszystkie klasy OSSP i LP Zadanie 6 SP	Wychowawcy klas Nauczyciele przedmiotów Opiekunowie artystyczni klas Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego Nauczyciele wskazani przez Dyrektora Szkoły	Cały rok
	Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w dorosłym życiu.	Wybory, np. samorząd klasowy, szkolny, trójek klasowych			
	Wykształcenie nawyku uczestnictwa w realizacji zadań samorządu klasowego i szkolnego.	Działalność Samorządu Uczniów, Rady Rodziców; Ewaluacja Programu			
	Rozwijanie aktywności w pracach nad podstawowymi dokumentami szkolnymi (statut, wso, program	Wychowawczo-Profilaktycznego; Akcje promujące szkołę			

	wychowawczo-profilaktyczny);				
	Współodpowiedzialność za efekty działań wychowawczych podejmowanych przez szkołę.				
	Włączenie do działalności promującej szkołę;				
Zdrowie - edukacja prozdrowotna	Kształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy wobec zdrowia własnego i innych;	Godziny z wychowawcą Godziny zgodnie z podstawami programowymi przedmiotów	Wszystkie klasy OSSP i LP, a w szczególności:	Wychowawcy klas Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciel biologii, wychowania fizycznego Pielęgniarka szkolna Instytucje wspierające wychowanie i profilaktykę w szkole	Cały rok
	Promowanie zdrowego stylu życia – przeciwdziałanie otyłości, zaburzeniom odżywiania, profilaktyka HIV/AIDS, skutki przedwczesnej inicjacji seksualnej itp.	Zajęcia warsztatowe Broszury, artykuły prasowe, ulotki Ankiety diagnostyczne Filmy edukacyjne Pogadanki Prezentacje	Zdrowe odżywianie 3 i 4 OSSP 2 LP		
	Rozbudzanie potrzeby działania na rzecz tworzenia zdrowego środowiska;	Spotkania ze specjalistami Udział w akcjach zdrowotnych	Zaburzenia odżywiania 2 i 4 OSSP 1 LPa, 2 i 4 LP		
	Rozwój motywacji do uczestnictwa w różnych formach aktywności sportowo-rekreacyjnej i turystycznej;		HIV/AIDS 5 OSSP, 2 i 3 LP		
	Zapoznanie z zakresem działania instytucji wspierających postawy prozdrowotne;		Seksualność 5 i 6 OSSP 2 i 3 LP		

	Nabywanie wiedzy na temat wczesnej identyfikacji zmian chorobowych we własnym ciele (np. potrzeba samobadania piersi u kobiet)				
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu, zachowaniom patologicznym i uzależnieniom (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, środki dopingujące, napoje energetyzujące, Internet itp.)	Godziny z wychowawcą Godziny zgodnie z podstawami programowymi przedmiotów Spotkania z rodzicami Zajęcia warsztatowe	Wszystkie klasy OSSP i LP, a w szczególności: Alkohol 2, 5 i 6 OSSP, 4 LP Narkotyki, dopalacze 2, 4, 5 OSSP, 1 LP a, 1 LPb, 2, 3 LP Cyberprzemoc 2, 3, 4, 6 OSSP Uzależnienie od Internetu, telefonu 2, 3, 4 OSSP,	Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciel biologii, informatyki, wos Instytucje wspierające wychowanie i profilaktykę w szkole	Cały rok
	Przeciwdziałanie skutkom stresu - samookaleczenia, depresja, alienacja, próby samobójcze	Broszury, artykułu prasowe, ulotki Ankiety diagnostyczne Filmy edukacyjne			
	Przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej (w tym cyberprzemocy) oraz przemocy w rodzinie	Pogadanki Spotkania ze specjalistami Poradnictwo dla uczniów, rodziców, nauczycieli (profilaktyka uniwersalna, selektywna, wskazująca)			
	Wzmacnianie norm ograniczających zachowania ryzykowne oraz korygowanie błędnych przekonań na ich temat	Zajęcia edukacyjne dla rodziców, nauczycieli			

	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, sekty, subkultury itp.) i manipulacji polityczno-gospodarczych (rasizm, nietolerancja, terroryzm, rozpad więzi rodzinnych, brak ideałów, nachalna reklama itp.)</p> <p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach</p>		<p>1 LPa, 1 LPb, 2 i 3 LP</p> <p>Przemoc rówieśnicza 2, 3, 4 OSSP 1LPa, 1 LPb, 2 LP</p> <p>Przemoc w rodzinie 2, 4, 5 OSSP, 1 LPa, 2 LP</p> <p>Zaburzenia emocji i zachowania - wszystkie klasy</p>		
<p>Rozwój jednostki i kształtowanie własnej osobowości</p>	<p>Kształtowanie poczucia własnej wartości.</p> <p>Realizowanie wewnętrznych potrzeb i manifestowanie własnej indywidualności uczniów w działaniach twórczych</p> <p>Umożliwienie uczniom rozwijania, pogłębiania zainteresowań, talentów i pasji</p> <p>Praca nad rozwojem intelektualnym, artystycznym i duchowym;</p>	<p>Wykłady</p> <p>Spotkania ze specjalistami</p> <p>Zajęcia warsztatowe</p> <p>Akcje szkolne</p> <p>Przeglądy, wystawy, wernisaże</p> <p>Konkursy</p> <p>Godziny z wychowawcą</p> <p>Godziny zgodnie z podstawami programowymi przedmiotów</p> <p>Wystawy, pokazy, targi</p> <p>Zajęcia dodatkowe</p> <p>Wycieczki, plenery</p>	<p>Wszystkie klasy OSSP i LP</p> <p>Zadania 1 – 6 SP</p>	<p>Dyrekcja Szkoły</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Opiekunowie artystyczni</p> <p>Opiekunowie Samorządu Uczniowskiego</p>	<p>Cały rok</p>

	<p>Umożliwianie rozwoju kulturalnego poprzez systematyczne wdrażanie do udziału w życiu kulturalnym miasta, regionu, kraju i świata;</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności</p>	<p>Spektakle teatralne</p> <p>Projekcje filmowe</p>			
Kształtowanie postaw prospołecznych	<p>Rozwijanie postaw i uczuć: koleżeństwa, przyjaźni, miłości;</p> <p>Efektywne współdziałanie w zespole, budowanie więzi międzyludzkich, podejmowanie grupowych i indywidualnych decyzji, skuteczne działanie na gruncie obowiązujących norm;</p> <p>Przeciwdziałanie dyskryminacji, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji</p> <p>Kształcenie umiejętności pozytywnego rozwiązywania konfliktów</p> <p>Rozwijanie umiejętności asertywności.</p> <p>Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych;</p> <p>Kształtowanie umiejętności spostrzegania stereotypów i uprzedzeń. Rozwijanie</p>	<p>Godziny z wychowawcą</p> <p>Zajęcia realizowane zgodnie z podstawą programową na przedmiotach</p> <p>Zajęcia warsztatowe</p> <p>Broszury, artykułu prasowe, ulotki</p> <p>Ankiety diagnostyczne</p> <p>Filmy edukacyjne</p> <p>Pogadanki</p> <p>Akcje szkolne, np. zbiórka odzieży</p> <p>Działania wolontaryjne</p>	<p>Wszystkie klasy OSSP i LP</p> <p>Zadanie 1,2 i 6 SP</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Opiekunowie artystyczni klas</p> <p>Katecheta</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Instytucje wspierające wychowanie i profilaktykę w szkole</p>	Cały rok

	kompetencji komunikacyjnych, uważności i empatii				
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich	Godziny z wychowawcą Godziny zgodnie z podstawami programowymi przedmiotów Imprezy szkolne i okolicznościowe Udział w obchodach świąt państwowych itp. Filmy edukacyjne Pogadanki	Wszystkie klasy OSSP i LP Zadanie 7 i 9 SP	Wychowawcy klas Opiekunowie artystyczni klas Katecheta Nauczyciele historii, wos, języka polskiego Pedagog szkolny Psycholog szkolny Instytucje wspierające wychowanie i profilaktykę w szkole	Cały rok
	Uświadamianie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej, narodowej;				
	Promowanie aktywnego udziału w życiu państwa;				
	Kształtowanie szacunku do symboli narodowych;				
	Zapoznanie z najważniejszymi aktami prawnymi państwa demokratycznego;				
	Kształtowanie nawyku udziału w obchodach świąt państwowych i rocznic ważnych wydarzeń historycznych;				
	Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość				
	Rozwijanie szacunku dla dziedzictwa kulturowego regionu i kraju				
	Rozwijanie zainteresowań historią regionu i kraju;				

	<p>Poznawanie i promowanie własnego regionu jako części Polski i Europy;</p> <p>Przygotowanie do pełnienia określonych ról w rodzinie;</p> <p>Uświadamianie roli rodziny w życiu człowieka;</p> <p>Kształtowanie nawyku przestrzegania zasad i norm obowiązujących w szkole (wewnętrzne regulaminy)</p>				
Edukacja prawna	<p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich</p> <p>Zapoznanie z Konstytucją Rzeczypospolitej, Konwencją o Prawach Dziecka, Powszechną Deklaracją Praw Człowieka</p>	<p>Godziny z wychowawcą</p> <p>Zajęcia realizowane zgodnie z podstawą programową na przedmiotach</p> <p>Zajęcia warsztatowe</p> <p>Broszury, artykułu prasowe, ulotki</p> <p>Spotkania ze specjalistami</p>	<p>Wszystkie klasy OSSP i LP</p>	<p>Wychowawca klasy</p> <p>Nauczyciele historii, wos</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Psycholog szkolny</p> <p>Instytucje wspierające wychowanie i profilaktykę w szkole</p>	<p>Cały rok</p>
Rozwój intelektualny uczniów	<p>Organizacja zajęć pozalekcyjnych</p> <p>Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych</p> <p>Podniesienie poziomu frekwencji. Rozbudzanie motywacji do nauki</p>	<p>Zajęcia sportowe</p> <p>Koła zainteresowań</p> <p>Zajęcia dodatkowe z przedmiotów edukacyjnych</p> <p>Zajęcia rozwijające zdolności</p> <p>Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze</p> <p>Zajęcia specjalistyczne</p> <p>Zajęcia rozwijające kompetencje społeczne</p> <p>Warsztaty</p>	<p>Wszystkie klasy OSSP i LP</p>	<p>Nauczyciele przedmiotów</p> <p>Wychowawcy klas</p> <p>Opiekunowie artystyczni klas</p> <p>Dyrekcja Szkoły</p> <p>Pedagog szkolny</p> <p>Psycholog szkolny</p>	<p>cały rok</p>

		Porady i konsultacje dla uczniów rodziców, nauczycieli.			
Orientacja zawodowa	Rozwijanie zdolności świadomego planowania własnej przyszłości zawodowej;	Godziny z wychowawcą Informacje prasowe, dane statystyczne Doradztwo zawodowe	Klasa 3 i 6 OSSP 4 LP	Wychowawcy klas Opiekunowie artystyczni klas Dyrekcja Szkoły Pedagog szkolny Psycholog szkolny Nauczyciele ucący ucznia	
	Przygotowanie młodzieży do podejmowania wyzwań życiowych, wytyczania i osiągania celów.	Współpraca z uczelniami artystycznymi Spotkania ze studentami, wykładowcami			
Ekologia	Uwrażliwienie na problematykę zagrożeń środowiska oraz propagowanie jego ochrony	Godziny z wychowawcą Zajęcia realizowane zgodnie z podstawą programową na przedmiotach	Klasa 2, 3, 4 OSSP 1LPa, 1 LPb Zadanie 1 SP	Wychowawcy klas Nauczyciele biologii, geografii, wos	Cały rok
	Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska oraz uświadomienie, że codzienne czynności, w tym segregowanie i prawidłowa utylizacja odpadów mają ogromne znaczenie dla przyrody	Broszury, artykułu prasowe, ulotki Filmy edukacyjne Akcje szkolne i lokalne			
	Konsekwencje zdrowotne skażenia środowiska				
Organizacja czasu wolnego	Kształtowanie umiejętności właściwego wykorzystania czasu wolnego	Godziny z wychowawcą Spotkania z rodzicami	Wszystkie klasy OSSP i LP	Wszyscy nauczyciele	Cały rok

<p>Przygotowanie do racjonalnego organizowania wypoczynku, zaspokajania indywidualnych potrzeb i zainteresowań</p>	<p>Zajęcia dodatkowe artystyczne i ogólnokształcące Akcje, imprezy szkolne Wycieczki, plenery Wystawy, wernisaże</p>			
<p>Stwarzanie sytuacji, w których młodzież ma sposobność wykazać się własną aktywnością, zaangażowaniem oraz inicjatywą a także umiejętnościami organizacyjnymi</p>	<p>Wyjścia do kina, teatru, muzeów, galerii sztuki itp. Działania wolontaryjne Działalność samorządu uczniowskiego</p>			

X. Sposoby ewaluacji

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół wskazany przez dyrektora szkoły.

Sposoby ewaluacji:

1. obserwacja zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
2. analiza dokumentacji,
3. przeprowadzanie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
4. rozmowy z rodzicami,
5. wymiana spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
6. analiza przypadków.

XI. Procedury postępowania w sytuacjach przemocy, kradzieży, dewastacji mienia, zażywania środków odurzających, cyberprzemocy

PRZEMOC

1. Podjęcie natychmiastowych działań służących zaprzestaniu stosowania przemocy.
2. Udzielenie pomocy poszkodowanemu, umożliwienie kontaktu z lekarzem.
3. Ustalenie winnego i ofiary.
4. Przekazanie informacji wychowawcy klasy.
5. Wychowawca informuje o fakcie koordynatora do spraw bezpieczeństwa i dyrekcję szkoły.
6. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów i przekazuje im uzyskaną informację.
7. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami winnego oraz – w ich obecności – z uczniem. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
8. Jeżeli rodzice winnego odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal napływają informacje o stosowaniu przez ucznia przemocy, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich). Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.
9. Zagwarantowanie anonimowości osobom informującym o popełnieniu czynu zabronionego.

UWAGA: Punkt 6, 7, 8 dotyczy uczniów, którzy nie ukończyli 18 roku życia. Jeżeli uczeń przejawia powyższe zachowania po ukończeniu 18 roku życia sposób postępowania określa statut szkoły. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie powiadomić o tym prokuratora lub policję.

KRADZIEŻ

1. Ustalenie podejrzanego o dokonanie kradzieży.
2. Przekazanie informacji wychowawcy klasy.
3. Wychowawca informuje koordynatora do spraw bezpieczeństwa i dyrekcję szkoły.
4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów i przekazuje im uzyskaną informację.

5. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami winnego oraz – w ich obecności – z uczniem. W przypadku potwierdzenia podejrzenia, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
6. Ustalenie wartości skradzionej rzeczy.
7. Doprowadzenie do zwrotu skradzionej rzeczy lub kwoty pieniędzy.
8. Powiadomienie rodziców ofiary.
9. Jeżeli rodzice winnego odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal napływają informacje o popełnianiu przez ucznia kradzieży, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich). Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.
10. W przypadku nieustalenia sprawcy, następuje ogłoszenie wobec całej szkoły i napiętnowanie tego czynu oraz wezwanie do czujności
11. Zagwarantowanie anonimowości osobom informującym o popełnieniu czynu zabronionego

UWAGA: Punkt 4, 5, 9 dotyczy uczniów, którzy nie ukończyli 18 roku życia. Jeżeli uczeń przejawia powyższe zachowania po ukończeniu 18 roku życia sposób postępowania określa statut szkoły. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie powiadomić o tym prokuratora lub policję.

DEWASTACJA MIENIA

1. Ustalenie podejrzanego
2. Przekazanie informacji wychowawcy klasy.
3. Wychowawca informuje o fakcie koordynatora do spraw bezpieczeństwa i dyrekcję szkoły.
4. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów i przekazuje im uzyskaną informację.
5. Wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami winnego oraz – w ich obecności – z uczniem. W przypadku potwierdzenia podejrzenia, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
6. Ustalenie okoliczności zdarzenia
7. Oszacowanie wartości zniszczonego mienia
8. Pokrycie kosztów naprawy lub odkupienie przez sprawcę
9. Jeżeli rodzice winnego odmawiają współpracy z kadrą pedagogiczną lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal napływają informacje o dewastacji mienia przez ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich). Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkanie z pedagogiem itp.) i ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów.
10. W przypadku niewykrycia sprawcy, następuje ogłoszenie wobec całej szkoły i napiętnowanie czynu.
11. Zagwarantowanie anonimowości osobom informującym o popełnieniu czynu zabronionego.

UWAGA: Punkt 4, 5, 9 dotyczy uczniów, którzy nie ukończyli 18 roku życia. Jeżeli uczeń przejawia powyższe zachowania po ukończeniu 18 roku życia sposób postępowania określa statut szkoły. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie powiadomić o tym prokuratora lub Policję.

ŚRODKI ODURZAJACE:

PAPIEROSY

1. Sprawdzenie wiarygodności otrzymanych informacji w przypadku, gdy nauczyciel nie jest bezpośrednim świadkiem zdarzenia
2. Zagwarantowanie anonimowości osobom informującym o popełnieniu czynu zabronionego
3. Rozmowa ostrzegawcza i zobowiązanie do niepalenia, wpis do dziennika klasowego
4. Powiadomienie rodziców wpisem do dzienniczka lub zeszytu
5. Uświadomienie szkodliwości palenia poprzez samodzielnie napisany referat
6. Wymierzenie kary zgodnie ze statutem i regulaminem szkoły
7. Ustalenie warunków ewentualnego zawieszenia kary na okres próby
8. W przypadku ponownego popełnienia tego czynu wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami winnego oraz, w ich obecności, z uczniem. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
9. W przypadku, gdy uczeń zmusza do palenia innych, pisemne powiadomienie o zaistniałej sytuacji sądu rodzinnego lub policji (w przypadku, gdy uczeń nie ukończył 17 lat) oraz prokuratury (w przypadku, gdy uczeń ukończył 17 lat).

ALKOHOL

1. Powiadomienie wychowawcy klasy o swoich przypuszczeniach.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa niepozostawianie go samego; stworzenie warunków, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wezwanie lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadomienie o fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje się do natychmiastowego odebrania ucznia ze szkoły.
 - W przypadku odmowy przez rodziców/opiekunów, o pozostaniu ucznia w szkole czy też przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia bądź też przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
 - W przypadku ucznia będącego pod wpływem alkoholu, jeżeli rodzice odmawiają przyjazdu, a uczeń jest agresywny wobec kolegów, nauczycieli bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych – szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
 - W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi powyżej 0,5 ‰ alkoholu lub w wydychanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1 dm³) policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub w przypadku jej braku, do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych –

na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie 24 godziny). O fakcie zatrzymania zawiadamia się rodziców/ opiekunów (oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat)

5. W kolejnych dniach podjęcie działań wychowawczych – wychowawca przeprowadza rozmowę z rodzicami winnego oraz, w ich obecności, z uczniem. Zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
6. Jeżeli zdarzenia, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu na terenie szkoły, powtarzają się, świadczy to o jego demoralizacji. Nakłada to na szkołę obowiązek powiadomienia policji (specjalisty do spraw nieletnich) lub sądu rodzinnego o tej sytuacji.
7. Spożywanie przez ucznia, który ukończył 17 lat, alkoholu na terenie szkoły stanowi wykroczenie z art. 43¹ Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję.

NARKOTYKI I DOPALACZE

1. Powiadomienie wychowawcy klasy o swoich przypuszczeniach.
2. Odizolowanie ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa niepozostawianie go samego; stworzenie warunków, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wezwanie lekarza w celu stwierdzenia stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadomienie o fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązują się do natychmiastowego odebrania ucznia ze szkoły.
 - W przypadku odmowy przez rodziców/opiekunów o pozostaniu ucznia w szkole, czy też przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia bądź też przekazania go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły
 - Jeśli istnieje podejrzenie, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni, ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do związku z poszukiwaną substancją. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
5. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów ucznia i wezwanie do natychmiastowego stawiennictwa.
6. W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji ani pokazać zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która po przyjeździe przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
7. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

8. Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:
- Posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
 - Wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
 - Udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
 - Wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających;

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat. Uczeń, który dopuszcza się powyższych czynów po ukończeniu 17 lat, popełnia przestępstwo i podlega przepisom Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. z późniejszymi zmianami – Kodeks postępowania karnego.

W przypadku zaistnienia jednego z powyższych przestępstw na terenie szkoły, należy wezwać policję.

9. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić Policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub policję.

CYBERPRZEMOC

1. Osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być poszkodowany uczeń, jego rodzice, świadkowie zdarzenia, nauczyciele, ewentualnie anonimowy informator. Osobą przyjmującą fakt prześladowania może być dyrektor szkoły, nauczyciele, inni pracownicy szkoły, szkolny koordynator ds. bezpieczeństwa. Osoba przyjmująca takie zgłoszenie powinna sporządzić notatkę zawierającą szczegółowy opis zdarzenia. Dyrektor szkoły obowiązkowo jest powiadamiany o zaistniałym zgłoszeniu. Jeśli doszło do złamania prawa (np. rozpowszechnianie gróźb karalnych; szerzenie treści o charakterze pornograficznym), dyrektor szkoły zawiadamia Policję.
2. Wszystkie przypadki przemocy, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel niebędący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora. Dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
3. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil. Z zabezpieczonymi materiałami powinny się zapoznać wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: dyrektor, koordynator szkolny ds. bezpieczeństwa, rodzice, a także policja, jeśli doszło do złamania prawa. Na etapie zabezpieczania dowodów cyberprzemocy i identyfikacji sprawcy może brać udział nauczyciel informatyki.
4. Sposoby zabezpieczenia dowodów:
 - zachowanie wiadomości: w przypadku przemocy przy użyciu telefonu komórkowego ważne jest, by nie usuwać sms-ów, mms-ów, historii połączeń, które wskazują na jej wystąpienie. W przypadku przemocy w Internecie również – jeśli to możliwe – warto zachować treści, które na nią wskazują. W niektórych

sytuacjach – gdy krzywdzące kogoś treści są opublikowane w miejscu widocznym dla wielu osób (np. komentarze pod zdjęciami w serwisie społecznościowym, wpisy na forum klasowym) – konieczne jest ich usunięcie. Wówczas przed usunięciem tych treści należy je zabezpieczyć (zapisać w programie tekstowym i wydrukować),

- wykonanie zrzutu całego ekranu tzw. screena, a następnie wkleić do dokumentu typu Word. Dokument ze screenami należy zapisać na dysku komputera i wydrukować,
- archiwizowanie treści rozmów z komunikatorów i czatów - skopiować treści rozmów wraz z linkiem do strony, na której treści te się znalazły i zapisać je w dowolnym edytorze tekstu,
- przesłanie na pocztę e-mail szkoły, bądź też nauczyciela wiadomości e-mail. Taką wiadomość należy wydrukować i zapisać na nośniku pamięci (dysk, pendrive).

5. W celu znalezienia sprawcy mogą pomóc:

- *Świadkowie* – osoby odwiedzające „obraźliwe” strony, mające dowody zaistnienia cyberprzemocy;
- *Dostawca usługi internetowej;*
- *Operator sieci komórkowej;*
- *Policja* - w przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić.

6. Działania wobec sprawcy cyberprzemocy

A. sprawca i ofiara cyberprzemocy są uczniami szkoły:

Po zgłoszeniu placówce zdarzenia, zebraniu informacji na temat jego przebiegu oraz zabezpieczeniu ewentualnych dowodów dyrektor szkoły podejmuje następujące działania:

- poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych o danym zdarzeniu oraz wezwanie na spotkanie do szkoły rodziców/opiekunów prawnych uczniów,
- sporządzenie notatki służbowej z ustalonego przebiegu zdarzenia oraz spotkań z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów,
- w przypadku, gdy zdarzenie jest odosobnionym incydem niewłaściwego zachowania sprawcy o powiadomieniu policji decydują rodzice/opiekunowie prawni poszkodowanego dziecka,
- w przypadku, gdy uczeń będzie przejawiał zachowania wskazujące na postępującą demoralizację i niedostosowanie społeczne szkoła powiadomi właściwe instytucje, czyli sąd rodzinny lub policję,
- uczeń - sprawca poniesie konsekwencje wynikające z przepisów Statutu Szkoły;

B. sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły a ofiarą cyberprzemocy jest osoba spoza szkoły

Po zgłoszeniu placówce zdarzenia, zebraniu informacji na temat jego przebiegu oraz zabezpieczeniu ewentualnych dowodów dyrektor szkoły podejmuje następujące działania:

- poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych o danym zdarzeniu oraz wezwanie na spotkanie do szkoły rodziców/opiekunów prawnych sprawcy

- sporządzenie notatki służbowej z ustalonego przebiegu zdarzenia oraz spotkań z rodzicami/opiekunami prawnymi sprawcy,
- w przypadku, gdy zdarzenie jest odosobnionym incydem niewłaściwego zachowania ucznia o powiadomieniu policji decydują rodzice/opiekunowie prawni poszkodowanego dziecka lub poszkodowany (w przypadku osoby pełnoletniej),
- w przypadku, gdy uczeń będzie przejawiał zachowania wskazujące na postępującą demoralizację i niedostosowanie społeczne szkoła powiadomi właściwe instytucje, czyli sąd rodzinny lub policję,
- uczeń - sprawca poniesie konsekwencje wynikające z przepisów Statutu Szkoły;

C. sprawca jest osobą spoza szkoły a ofiara cyberprzemocy to uczeń szkoły

Po zgłoszeniu placówce zdarzenia, zebraniu informacji na temat jego przebiegu oraz zabezpieczeniu ewentualnych dowodów dyrektor szkoły podejmuje następujące działania:

- zebranie informacji na temat przebiegu zdarzenia,
- poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych o danym zdarzeniu, w przypadku, gdy o nim nie wiedzą oraz wezwanie ich na spotkanie do szkoły,
- udzielenie informacji na temat możliwych do podjęcia kroków prawnych w celu ochrony dziecka,
- sporządzenie notatki służbowej z ustalonego przebiegu zdarzenia oraz spotkań z rodzicami/opiekunami prawnymi;

D. ustalenie sprawcy cyberprzemocy nie jest możliwe

- należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu artykuł 14 Ustawy z dn. 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

7. Podjmując decyzję o rodzaju kary, należy wziąć pod uwagę:

- rozmiar i rangę szkody (rozmiar upokorzenia, jakiego doznaje ofiara),
- czas trwania prześladowania (długotrwałe działanie, pojedynczy incydent),
- świadomość popełnianego czynu (działania zaplanowane, sprawca zdawał sobie sprawę z wyrządzanej krzywdy),
- motywację sprawcy (umyślna, działania odwetowe w wyniku doznanego upokorzenia),
- rodzaj rozpowszechnianego materiału.

Należy także pamiętać, iż celem sankcji wobec sprawcy jest:

- zatrzymanie przemocy i zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi,
- wzbudzenie u ucznia refleksji na temat jego zachowania, zrozumienie krzywdy, jaką spowodował i powstrzymanie przed podobnym zachowaniem w przyszłości,
- pokazanie społeczności szkolnej, że cyberprzemoc nie będzie tolerowana i że szkoła jest w stanie efektywnie zareagować w tego rodzaju sytuacji;

8. Działania wobec ofiary cyberprzemocy:

- *wsparcie psychiczne* – udzielenie pomocy i emocjonalnego wsparcia ze strony dorosłych,

- *porada* - uczeń będący ofiarą cyberprzemocy powinien otrzymać poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa,
 - *monitoring* - po zakończeniu interwencji należy monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.
 - rodzice dziecka będącego ofiarą cyberprzemocy powinni być poinformowani o problemie, otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły.
9. Opieką należy otoczyć świadków zdarzenia uczestniczących w ustalaniu przebiegu zajęcia. Podczas postępowania interwencyjnego, wyjaśniający sprawę zachowuje dyskrecję i poufność. Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka ze sprawcą, jako metody wyjaśniania sprawy. Nie należy narażać ucznia-ofiary cyberprzemocy na odwet ze strony agresora.
10. Dyrektor szkoły zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji szkolnej (wydruki, opis itp.).
11. Większość przypadków cyberprzemocy nie wymaga powiadamiania sądu rodzinnego czy policji i powinna być rozwiązywana przy użyciu dostępnych w szkole środków wychowawczych. Sytuacje, gdy konieczne staje się zgłoszenie sprawy do sądu lub na policję:
- jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, dyrektor szkoły powinien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;
 - gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów, dyrektor powinien zwrócić się do sądu rodzinnego lub na policję z wnioskiem o podjęcie odpowiednich środków.

Tekst jednolity Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Zespołu Szkół Plastycznych im. J. Brandta w Radomiu, został zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 10 października 2017 r.